

2-6 yaş arası çocuklar gelişimsel özelliklerinden dolayı huzursuz, gergin ve agresif tutum geliştirmeye başlarlar. Çocuklarda bu yaştan itibaren başlayan ve bir müddet devam eden bu davranış değişikliklerinin gelişimsel bir özellik olduğunun bilinmesi öncelikle işimizi kolaylaştıracaktır.. Ebeveynler olarak çocuğa bu dönemde tutarlı ve dengeli yaklaşmak onun saldırgan davranışları karşısında duygularımızı kontrol edebilmek ve güçlü kalabilmek işimizi kolaylaştıracaktır. Sakinleşmesi için ona zaman tanımalı ve yanında olduğunuzu ona derinden hissettirmeliyiz. Bunu hem davranışlarımızla (şefkat göstererek, ona sarılarak) hem de sözcüklerimizle (onu ne kadar çok sevdiğimizi ifade ederek) ve onun duygularını anladığımızı ona yine sözcüklerle ifade ederek (şu an çok kızgınsın seni anlıyorum ve seni seviyorum) şeklinde kapsayıcı bir tutum geliştirerek çocuğun bu davranışının pekişmeden sönmelerini sağlayabiliriz.

- Çocuklar kendisini yeterince ifade edemediklerinde saldırganlık davranışını geliştirebilirler.
- Kardeş kıskançlığı saldırganlık davranışına neden olabilmektedir.
- İhtiyaç istediği olmaya alıştırılmış çocuklar saldırganlık davranışını geliştirebilirler.
- Tablet, TV kullanımı çocuklarda saldırganlık davranışına neden olabilmektedir.

Çocuğum Arkadaşlarına Vuruyor Ne Yapmalıyım?

Çocuğunuz arkadaşına veya herhangi birine vuruyor, saldırganca tavırlar sergiliyorsa bunu neden yaptığını öğrenmek, işinizi oldukça kolaylaştıracaktır. Çocuklar genellikle korku, öfke, rekabet ve engellenme gibi duygu ve durumlar sebebiyle saldırganca davranışlar gösterebilirler. Peki bir çocuk neden bunu yapar?

- Çocuğunuz kavga gürültünün hakim olduğu bir evde büyüyor, ebeveynlerinin tartışmalarına şahit oluyorsa,
- Şiddet içerikli oyunlar oynuyorsa
- Televizyonda vurdukları kırılı, dövmeyi dövmeyi öğrendiren, şiddet içerikli yayınları izliyorsa,
- Sık sık cezalandırılıyor
- Fiziksel şiddete maruz kalıyor, dayak yiyorsa
- Çocuğunuz yeterli ilgi, şefkat ve sevgi göremiyorsa
- Çocuğun içinde bulunduğu ortamda şiddet normalleştiriliyor hatta yüceltiliyorsa çocuğunuz vurma davranışını gösterebilir.

Bunların dışında bazı nörolojik problemler ve travmalar da çocuklarda vurma davranışına yol açabilir.

Arkadaşlarına vuran bir çocuğun bunu neden yaptığını araştırırken ilk önce anne babalar olarak çocuğunuz şiddet uyguladığında nasıl tepki verdiğiniz ve ya önlemek için halihazırda ne gibi önlemler almış olduğunuza bakmalısınız. Mesela parkta başka bir çocuk tarafından oyuncacı alınan Ali, oyuncacı alan Veli'ye vurduğu zaman "Aferin benim aslan oğluma böyle savunacaksın hakkını" diye tepki alıyorsa, Ali vurmayı olumlu ve yapılması gereken bir davranış olarak aklının bir köşesine iyice kazır ve karşısına çıkan problemlerde istediğini elde etmek için, kazançlı çıkacağı çözüm yolu olarak sık sık dayacı kullanır.

Bu bazen arkadaşı topu kendisine atmadığı için olabilir, bazen sırada kendisine fazla yakın oturduğu için bazen kendisine bakmasını sevmediği için bazense sadece canı istediği için... Dayak yemiş ve oynamak istediği oyuncacı da kaybetmiş olan Veli ise can yakmanın karşı tarafı savunmasız bıraktığını uygulamalı olarak öğrendi. Veli bir sonraki parka çıkışında kendisiyle oyuncacı paylaşmayan birini ittirip ona vurarak oyuncacı almayı deneyecek muhtemelen... Saldırgan davranış benimsemiş ve problem çözüm yolu olarak bunu kullanmayı öğrenmiş olan çocuklar hayatlarının ilerleyen dönemlerinde bu konuyla ilgili pek çok problemle karşı karşıya gelebilmektedir.

Peki bunu nasıl önleyecek çocuklarımızı bu davranıştan nasıl vazgeçireceksiniz?

- Öncelikle çocuklarımızı şiddet içeren yayınlardan korumalıyız. İzlediği televizyon programlarını, oynadığı bilgisayar oyunlarını bilmeli ve kontrol altında tutmalıyız.
- Ev içindeki bireylerin birbiriyle kurduğu iletişimi geliştirip, çocuğu kavga ortamından uzak tutmalıyız. Çocuklar büyüklerinden gördüklerini taklit ederler.
- Çocuğun yanlış davranışına fiziksel ceza vermemelisiniz.
- Çocuğunuzun daha geniş ortamlarda enerjisini boşaltabileceği oyunlar oynayabilmesini sağlamalıyız.
- Çocuğunuzun önemli olduğunu hissettirmeli, sevgiyle yaklaşmalı ve ilgi göstermelisiniz.
- Çocuğunuzun hangi davranışının kabul edilebilir, hangisinin kabul edilemez olduğunu yaşına uygun ve net bir şekilde açıklamalıyız. Özellikle küçük yaş grubundaki çocuklara vurmanın, ısırmanın, ittirmanın ne kadar da kötü olduğuyla ilgili yapılan uzun konuşmalar kesinlikle anlam ifade etmez. Kısa ve net cümlelerle durumu aktarmalıyız.
- Çocuğunuzun verdiğiniz tepkilerde tutarlı olmalıyız.
- Öğretmenleri ile iş birliği içinde olmalıyız.

Çocuğunuz yine de saldırgan davranışları göstermeye devam ediyor ise bir uzmandan destek almanız faydalı olacaktır.

Yeniköy Anaokulu

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Servisi

SALDIRGANLIK

Öğretmen
Veli
Broşürü

soru & cevap

Saldırganlık Nedir ?

Çocuğun; kendisine, akranlarına, büyüklerine ve çevresine zarar vermeyi hedefleyen davranışlarda bulunmasıdır. Vurma, ısırma, eşyaları fırlatma, tekleme, bağırma, tükürme vb. gibi

Ramazan BERKEBAN - Psikolojik Danışman

soru & cevap

Saldırganlığın Nedenleri Nelerdir ?

Ramazan BERKEBAN - Psikolojik Danışman

soru & cevap

Saldırganlık Nasıl Önlenir ?

Ramazan BERKEBAN - Psikolojik Danışman

Anne babanın aşırı otoriter ve baskıcı tutumları.

Saldırgan davranışların ebeveynler tarafından ödüllendirilmesi.

Yetişkinlerden gerekli anlayışı, sevgiyi ve kabulü görmemesi.

Ailede fiziksel şiddet görmesi.

Kitle iletişim araçlarının olumsuz etkisi.

Sık sık eleştirilme ve azarlama.

Beyin zarı iltihabı, beyin zedelenmesi gibi fizyolojik sorunlar yaşaması.

Bilgisayar, cep telefonu oyunlarının olumsuz etkisi.

Erkek çocuğun saldırganlığına hoşgörü ile bakılması.

Ramazan BERKEBAN - Psikolojik Danışman

Saldırgan çocuk, aşırı geçimsizdir.

İlişkileri gergin ve sürtüşmelidir.

Parlamaya hazırdır, kavgacıdır.

Durmadan kuralları çiğner; sık sık ceza alır.

Tepkileri ölçsüz ve durumla orantısızdır.

Öfkelerine hakim olmakta zorlanır.

Hep kendini haklı çıkarma eğilimindedir.

Engellemeye karşı toleransları düşüktür.

Problem çözme becerileri ve duygularını uygun bir şekilde ifade etme becerileri düşüktür.

Ramazan BERKEBAN - Psikolojik Danışman

Her şeyden önce anne baba çocuğa saldırgan modeli olmamalıdır.

Saldırgan davranışlar kesinlikle dayakla cezalandırılmamalıdır.

Çocuğa olgunluğuna uygun çeşitli sorumluluklar verilmelidir.

Çocuk gergin ve sinirli iken onunla tartışmamalı, onun sakinleşmesini beklemeli ve daha sonra onunla davranışı ile ilgili konuşulmalıdır.

Çocuğun olumlu davranışları pekiştirilmelidir.

Televizyonda, tablette ya da telefonda şiddet içeren programlardan uzak tutulmalıdır.

Çocuğu oyuna, spora, müziğe vb. aktivitelere yönlendirme yapılabilir.

Çocuğun saldırgan davranışlarına hoşgörü gösterilmemelidir.

Çocuğa yeterli sevgi ve ilgi gösterilmeli. Çocukla iletişim kurarken "ben dilini" kullanmalıyız.

Ramazan BERKEBAN - Psikolojik Danışman